

DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

I. CONCEPTE I FONTS DEL DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

Tema 1. La societat internacional i el dret internacional públic

Origen i evolució de la societat internacional. origen, evolució i paper institucional de l'Organització de les Nacions Unides. El dret internacional públic com a sistema jurídic de la societat internacional.

Tema 2. Les fonts del dret internacional públic

Concepte de font: les fonts formals de l'article 38 de l'ETIJ i altres mecanismes de formació de normes. El ius cogens i els efectes erga omnes d'algunes normes internacionals.

Tema 3. Les normes convencionals

Concepte de tractat. Classes de tractats i funcions. La preparació dels tractats a les comunitats europees. Les reserves. Interpretació, aplicació i efectes dels tractats.

Tema 4. El costum, els principis generals del dret, l'equitat i els mitjans auxiliars

El costum internacional. Els principis generals del dret i l'equitat. Els mitjans auxiliars de determinació del dret.

Tema 5. Els actes unilaterals dels estats i de les organitzacions internacionals

Actes unilaterals dels estats i efectes. Els actes unilaterals de les organitzacions internacionals: a) la funció normativa interna; b) la funció normativa externa: especial referència al valor jurídic de les resolucions de l'Assemblea General de les Nacions Unides. La interacció entre els actes unilaterals, el costum i el tractat.

II. LA SUBJECTIVITAT INTERNACIONAL

Tema 6. La subjectivitat internacional de l'estat, de les organitzacions internacionals i altres ens

Concepte i elements constitutius de l'estat. El principi de la igualtat sobirana i de la no intervenció. El reconeixement d'estats i de governs. La subjectivitat internacional de les organitzacions internacionals i l'atribució de subjectivitat i competències. Altres ens i situacions jurídiques de rellevància internacional.

Tema 7. La representació exterior dels subjectes internacionals

Consideracions generals. Els òrgans centrals de l'Estat. Les missions diplomàtiques i altres formes de diplomàcia. Les relacions consulars. La representació internacional de les organitzacions internacionals: la representació exterior de la unió europea.

III. L'APLICACIÓ DEL DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

Tema 8. Les relacions del dret internacional públic amb els drets interns

Consideracions generals: posicions doctrinals. La rellevància del dret intern a l'ordinament internacional. La recepció del dret internacional públic i la seva jerarquia. La recepció del dret comunitari i la seva jerarquia. El cas espanyol.

Tema 9. La responsabilitat internacional

Concepte de responsabilitat internacional. L'element objectiu. L'element subjectiu. La reparació. La protecció diplomàtica.

Tema 10. Mecanismes de garantia i compliment del dret internacional públic

La prohibició de l'ús de la força i excepcions. El control internacional. Les mesures d'autotutela. Els procediments institucionalitzats: especial referència als capítols VII i VIII de la Carta.

Tema 11. La solució pacífica de controvèrsies

Concepte i regulació de les controvèrsies. Els mitjans diplomàtics. L'arbitratge. La solució judicial: especial referència al TIJ. La solució pacífica de controvèrsies a les organitzacions internacionals.

IV. LA DISTRIBUCIÓ DE LES COMPETÈNCIES

Tema 12. L'estat i l'espai

La sobirania territorial. Límits del territori. Règims territorials específics. L'espai aeri.

Tema 13. El dret del mar

Evolució del dret del mar. Les aigües interiors, el mar territorial i la zona contigua. Els estrets d'interès internacional i les aigües dels arxipèlags. La zona econòmica exclusiva i la plataforma continental. L'alta mar. Els fons marins.

Tema 14. Altres espais d'interès col·lectiu

L'espai ultraterrestre. Les zones polars. Els cursos d'aigua internacionals.

Tema 15. La protecció internacional del medi ambient

Principis generals. La protecció en l'àmbit mundial. La protecció en l'àmbit regional. Règim específics.

Tema 16. Les competències personals de l'estat

La competència de l'estat sobre els seus ciutadans nacionals. La competència de l'estat sobre els estrangers.

Tema 17. La distribució de competències en temes de drets humans entre els drets interns i el dret internacional

Evolució i protecció internacional dels drets humans. La declaració universal i els pactes de drets humans. Altres sistemes mundials generals. La protecció mundial dels drets humans en àmbits específics. Els sistemes regionals: especial referència al sistema de la Convenció Europea.

Tema 18. El dret econòmic internacional

Característiques del dret econòmic internacional. El sistema comercial internacional i el GATT. La reglamentació de les relacions monetàries internacionals i l'FMI.

Tema 19. La cooperació internacional pel desenvolupament

L'acció de l'Organització de les Nacions Unides. SPG i el comerç de productes bàsics. El finançament del desenvolupament i la transferència de tecnologia. La cooperació pel desenvolupament en el marc de la Comunitat europea.

Tema 20. La cooperació internacional per la prevenció o l'atenuació de les conseqüències catastròfiques dels conflictes armats

El desarmament. El dret dels conflictes armats. El dret humanitari bèl·lic.

ORIENTACIONS BIBLIOGRÀFIQUES

I. COL·LECCIÓ DE TEXTES BÀSICS

CASANOVAS I LA ROSA, O.: Casos y textos de derecho internacional público. 4a ed., Madrid, Tecnos, 1988.

II. OBRA GENERAL RECOMANADA

DIEZ DE VELASCO, M.: Instituciones de derecho internacional público, vol. I. 9a ed., Tecnos, Madrid, 1991.

Las organizaciones internacionales. 8a ed., Tecnos, Madrid, 1994.

III. ALTRES OBRES GENERALS D'ESPECIAL INTERÈS

CARRILLO SALCEDO, J.A.: Curso de derecho internacional público. Tecnos, Madrid, 1991.

GONZÁLEZ CAMPOS, J.D. (et al.): Curso de derecho internacional público. 5a ed., Universitat Complutense, Madrid, 1992.

GUTIERREZ ESPADA, C.: Derecho internacional público. Tomo I. Introducción y fuentes. 4a ed., PPU, Barcelona, 1993.

MARIÑO MENENDEZ, F.: Derecho internacional público (Parte general). Trotta, Madrid, 1993.

PASTOR RIDRUEJO, J.A.: Curso de derecho internacional público. 4a ed., Tecnos, Madrid, 1992.

REMIRO BROTONS, A.: Derecho internacional público: principios fundamentales (tomo I). Tecnos, Madrid, 1982.

Derecho de los tratados (tomo II). Tecnos, Madrid, 1987.

RODRIGUEZ CARRION, A.: Lecciones de derecho internacional público. Tecnos, Madrid, 1988.

IV. OBRES DE REFERÈNCIA

OSMANCZYK, E.J.: Enciclopedia mundial de relaciones internacionales y Naciones Unidas. FCE, Mexico, 1976.

SEARA VAZQUEZ, M.: Tratado general de la organización internacional. FCE, México, 1974.